

65827

NACZELNE DOWÓDZTWO W. P.
(SZTAB GENERALNY)

Pocztą polową 53. 2.X. 1920 r.

Oddział II Informacyjny

TAJNE

Nr/2. № 45241. /II

DO

ADJUTANTURY GENERALNEJ

B e l w e d e r . -

Przesyła się w załączeniu 3 raporty attaché wojskowego w Bernie z dn. 7, 15 i 18 b.m., otrzymane przez Nacz. Dow. W.P. 29. b.m.

Szef Oddziału II N.D.

MATUSZCZYSKI m.p.

Ppłk.p.i.Szt.Gen.

Za zgodność:

[Handwritten signature]

3 załączniki.

NACZELNE DOWÓDZTWO WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA

WARSZAWA

L: Dz. 65827, dnia 9/17 1920 r.

złom. Wydział

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

7 Września 1920 r.

ATTACHE WOJSKOWY
PRZY POSELSTWIE POLSKIM W BERNIE

L. 2059/RW.

TAJNE

Do

NACZELNEGO DOWODZTWA W.P.

SZTAB GENERALNY.

ODDZIAŁ II.

Po-czta polowa 53.

Partja Komunistyczna Niemieckiej Austrii (Kommunistische Partei Deutsch-Oesterreichs), została założona 3-go listopada 1918 r, przez socjalistę-radykała STEINHARDT'a (znanego pod nazwiskiem "GRUBER") i niejaka FRIEDLAENDER.

Oficjalnym organem tej partji jest dziennik "DIE ROTE FAHNE" Lokal partji mieści się przy Alserstrasse 69.I, Wiedeń VIII, gdzie posiada 7 czy 8 biur. Ruch komunistyczny jest zupełnie jawny w Austrii i niczem nie krępowany przez niezmiernie tolerancyjną policję.

Szefami partji we Wiedniu s-a: Karol TOMANN (który jest delegatem w Moskwie), Józef STRASSER, MARES, Dr. S. KEHRAUS, L. MÜLLER, i niejaki MASL, który pracuje w agencji telegraficznej "ROSTA" (Neubaugasse 68, Wiedeń VII).

W Wiedniu partja zorganizowała "szkoły" pod nazwą "Komunistyczne Szkoły Sowietów" (Kommunistische Räteschulen), w których członkowie partji (przeważnie z pośród młodzieży) uczą się "komunistycznego katechizmu" o "komunistycznej administracji fabryk i t.p." to znaczy przygotowują się do objęcia drogi "dyktatury" zarządu fabryk i kopalni.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Widziałem naprzykład taki okólnik z dnia 25 lipca 1920 r .
" Do Okręgów, Powiatów oraz miejscowych Stowarzyszeń K.P.D.O.
Ażeby pobudzić bardziej ożywioną i intensywną działalność ze st-
rony sekretarjatów syndykalistycznych, a tem samem bardziej wni-
knąć w dotychczasową działalność, jest niezmiernie ważnem ażeby
ludzie stojący na czele rozmaitych grup naszej partji podawali
adresy wszystkich jej członków.

Zarówno wszelkie ugrupowania partyjne proszone są o poda-
wanie swych adresów Syndykalistycznemu Sekretarjатовi."

Adres "Sekretarjatu Syndykalistycznego" (Gewerkschaftssekre-
tariat): Alserstrasse 69, Wiedeń VIII.

Jest rzeczą bezsprzeczną, że centrum komunistycznej partji
austrijackiej pracuje intensywnie i używa dla celów propagandy
wszelkich środków zarówno na wsiach jak w stolicy.

To centrum jest w stałym kontakcie z wiedeńską "Misją Bol-
sze-wicką", prezesem której jest Dr. BRONSKI-WARSZAWSKI, i która
istnieje we Wiedniu zaledwie od mies-iąca.

"Zaufanemi" tego moskiewskiego delegata są: uciekinierzy-ko-
muniści z Budapesztu (ich protektorem jest wiedeński komunista
Dr. KRAUSS), słowacki komunista BIROSEK (który wspólnie z JANO-
SKIEM założył " Sowiecką Republikę" w Słowacji), oraz komunista
z Pragi Czeskiej - SONNENSCHNEIN.

Fundusze potrzebne dla tej bardzo ożywionej pracy przy-
syłane są z Moskwy za pośrednictwem KOPP'a, delegata sowieckiego
w Berlinie, Fasanenstrasse 29. Komuniści wiedeńscy otrzymali do-
tychczas tą drogą już 5,000,000 koron. Obecnie organizowanem jest
centrum celem prowadzenia propagandy w Słowacji i we Włoszech.

O taktyce tej organizacji będzie zadecydowanem na dwóch kongresach, z których pierwszy ma się odbyć w Berlinie, a drugi w Szwajcarji.

*

*

*

W Państwowej fabryce broni w Brnie (Czecho-Słowacja) wyrabiane jest dziennie 200 karabinów. Mówił o tem memu informatorowi, dyrektor fabryki osobiście p. Rusicka. Karabiny te nie są wywożone, lecz pozostają na składach.

*

*

*

1-go sierpnia r.b. robotnicy rolni z LAA wstąpili do partji komunistycznej, złożwszy następującą deklarację:

" Zebrani 1-go sierpnia 'ludzie zaufania' miejscowej grupy LAA a/d Thaya "związku rolnego i leśnego" oświadczają:

I. Straciwszy zaufanie do kierowników socjal-demokratycznej partji, postanawiamy wstąpić do K.P.D.O. i założyć miejscowy oddział tej partji.

2. W syndykacie robotników rolnych i leśnych pozostajemy grupą rewolucyjną, ponieważ wystąpienie nasze wzmocniło by jedynie elementy konserwatywne. Będziemy rzecznikami komunistycznych idei wobec naszych towarzyszy."

Przytaczamy dosłownie ten dokument ażeby scharakteryzować taktykę komunistów austriackich i ich organizację.

Ordanowski

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Rotmistrz i Attaché Wojskowy P.P.

Berno, dnia 15-go września, 1920 r.

ATTACHÉ WOJSKOWY
PRZY POSELSTWIE POLSKIM W BERNIE

L. 2090/R.W.

29/9
TAJNE

DO

NACZELNEGO DOWÓDZTWA W.P.
ODDZIAŁ II. SZTAB GENERALNY.
Poczta Polowa 53.

W ślad za tutejszym raportem Nr.2087/R.W. z dnia 27-go sierpnia r.b. donoszę co następuje:-

Bardzo dobry informator odbył ostatnio podróż do Południowych Niemiec i do Austrii. Zdaje relację o bardzo ważnej monarchicznej organizacji w tych państwach. Organizacja ta ma na celu:-

- 1°) wskrzeszenie dynastji WITTELSBACHÓW, a przedewszystkiem powrót na tron Księcia RUPPRECHT'a;
- 2°) unję Austrii z Bawarją.

Już poprzednio wzmiankowaliśmy o separatystycznych dążeniach w Południowych Niemczech. Te informacje pochodziły ze zupełnie innego źródła. Podkreślonym w nich zaś był fakt, że ów separatystyczny ruch nie sprzeciwia się pangermanistycznym zakusom, które zaprzestały wszelkiej propagandy w Austrii od czasu jak powstał ruch specyficznie bawarski.

Przeciwnie zaś, wiadomości tu podane głoszą, iż ten austro-bawarski katolicki prąd jest w zupełnej sprzeczności z celną

mi wytkniętymi przez pangermanistów, a stosunki, które ci organizatorowie mieli ostatnio z D-rem DORTEN (apostoł nadreński republiki) potwierdzają tylko tę opinię. Zdaje nam się, że Dr. DORTEN może udzielić o ruchu separatystycznym w Południowych Niemczech cennych i dokładnych informacji.

a) Pod patronatem Rządu Bawarskiego, a w szczególności Ministra von KAHR'a powstały w Bawarii oddziały "Einwohnerwehren". Formacje te istnieją nie tylko w Bawarii, lecz i w Tyrolu, Salzkammergute, Górnej Austrii a nawet i we Vorarlbergu.

Ich ideałem politycznym jest stworzenie Wielkiego Katolickiego Związku Południowych Niemiec, pod berłem WITTELSBACH'ów.

Te formacje mają do swej dyspozycji duże ilości broni, rozrzucone w Południowych Niemczech, Tyrolu i Górnej Austrii. Podszywają one często swe ugrupowania pod nazwę klubów sportowych, czytelni, stowarzyszeń gimnastycznych i.t.p.

Kapitan Dr. ESCHERICH ma sobie powierzona pieczę nad organizacją wojskową tego ruchu w Bawarii.

b) W Austrii istnieje też coś w rodzaju "Einwohnerwehr" pod nazwą "Selbschutz". Jest to jedynie kopja "Einwohnerwehr" bawarskich. Dążenia ich są te same.

Te same organizacje istnieją:-

w Tyrolu pod nazwą tyrolskich "HEIMWEHR" ;

we Vorarlbergu pod nazwą "BAUERWEHREN" ;

te oddziały posiadają broń oraz amunicję.

c) Połączenie austrijackich "Selbschutz" z bawarskimi "Einwohnerwehr" nastąpiło w końcu sierpnia r.b. w Monachjum, podczas zbliżenia się szefów bawarskiej i austrijackiej gwardji obywatelskiej. Propozycja austrijackiego szefa D-ra STEIDLE została przyjęta, mianowicie, ażeby szefowie "Einwohnerwehr" bawarskich objęli ogólny kierunek i dyрекcję całego ruchu.

Począwszy od tej chwili zaczęły się odbywać ważne transporthy broni i amunicji z Bawaraji do Tyrolu i ku Austrji.

Jednocześnie pertraktował Dr. DORTEN - organizator nadreńskiej republiki z szefami bawarskiej "Einwohnerwehr".

Bawarczyk hrabia BOTHMER, przyjaciel i zaufany ministra von KAHR'a zetknął się ostatnio w Akwizgranie z D-rem DORTEN.

Monarchiści pruscy byli zaniepokojeni tym stanem rzeczy w Bawaraji. Częsty pobyt w tem państwie Generała LUDENDORF'a ten się tłumaczy. Ma on na celu przyłączenie dyssydentów do Prus, a osobisty wpływ jego na tych ludzi nie jest bez znaczenia.

Generał Ludendorf mieszka obecnie u przyjaciela swego hrabiego FUGGER-BABENHAUSEN, na zamku Wealenburg, w pobliżu Augsburga.

LUDENDORF zamierza kupić posiadłość w Nymphenburgu pod Monachjum.

J. Stanowski

R-otmistrz i Attaché Wojskowy P.P.

ATTACHÉ WOJSKOWY
PRZY POSELSTWIE POLSKIM
 W. BERNIE

L. 2100/R.W.

Bern, dnia 18-go września, 1920 r.-

TAJNE

DO

NACZELNEGO DOWÓDZTWA W.P.

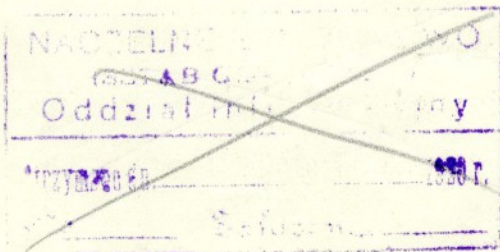
ODDZIAŁ II SZTABU GENERALNEGO

Poczta Polowa 53.

W Lozannie dn. 15-go września r.b. miało miejsce spotkanie premiera francuskiego MILLERAND'a z prezydentem federacji szwajcarskiej MOTTA. W trakcie rozmowy poruszona była sprawa nawiązania stosunków dyplomatycznych i ekonomicznych z Rosją Sowiecką. Prezydent MOTTA oświadczył, że przedstawiciele Sowietów przyjmie tylko wtedy, gdy uczynią to wielkie mocarstwa sąsiednie, w przeciwnym zaś razie żaden agent rządu bolszewickiego nie zostanie przyjęty. Rząd Sowietów czynił starania u Rządu Szwajcarskiego o przyjęcie przedstawiciela handlowego niejakiego BRATMANA, na co rząd Szwajcarski dał odpowiedź odmowną.

Rotmistrz

Rotmistrz i Attaché Wojskowy P.P.

PILSUDSKI
 INSTITUTE
 ARCHIVES
 New York